

WIELKOPOLSKI
KURATOR
OŚWIATY

Kuratorium
Oświaty
w Poznaniu

Prawa i obowiązki rodziców

Prawa rodziców

I Prawa do zrzeszania się

W jaki sposób mogę przyczynić się do podniesienia jakości pracy szkoły, do której uczęszcza moje dziecko?

Rodzice i ich stowarzyszenia mają prawo wydawania opinii i przeprowadzania konsultacji z władzami odpowiedzialnymi za edukację na wszystkich poziomach ich struktur. Ponadto, rodzice mają prawo wpływać na politykę oświatową realizowaną w szkołach ich dzieci.

Obowiązkiem szkół i placówek jest podejmowanie niezbędnych działań w celu tworzenia optymalnych warunków realizacji działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej, zapewnienia każdemu uczniowi warunków niezbędnych do jego rozwoju, podnoszenia jakości pracy szkoły lub placówki i jej rozwoju organizacyjnego. Działania te dotyczą współpracy z rodzicami oraz środowiskiem lokalnym. W związku z powyższym każdy rodzic w przedstawionym zakresie może zaangażować się w życie szkoły bądź placówki.

Kto wchodzi w skład rady rodziców?

W szkołach i placówkach działają rady rodziców, które reprezentują ogół rodziców uczniów. W skład rad rodziców wchodzi:

- 1) w szkołach - po jednym przedstawicielu rad oddziałowych, wybranych w tajnych wyborach przez zebranie rodziców uczniów danego oddziału,
- 2) w placówkach - co najmniej 7 przedstawicieli, wybranych w tajnych wyborach przez zebranie rodziców wychowanków danej placówki,
- 3) w szkołach artystycznych - przedstawiciele w liczbie określonej w statucie szkoły, wybrani w jawnych wyborach przez zebranie rodziców uczniów danej szkoły.

W wyborach jednego ucznia reprezentuje jeden rodzic. Wybory przeprowadza się na pierwszym zebraniu rodziców w każdym roku szkolnym.

Jakie uprawnienia ma rada rodziców?

Rada rodziców uchwała regulamin swojej działalności, w którym określa w szczególności: wewnętrzną strukturę i tryb pracy rady, szczegółowy tryb przeprowadzania wyborów do rad, oraz przedstawicieli rad oddziałowych do rady rodziców odpowiednio szkoły lub placówki.

Rady rodziców mogą porozumiewać się ze sobą, ustalając zasady i zakres współpracy.

W zebraniach rady rodziców może uczestniczyć pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania albo higienistka szkolna w celu omówienia zagadnień z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia uczniów, z zachowaniem w tajemnicy informacji o stanie zdrowia uczniów.

Rada rodziców może występować do dyrektora i innych organów szkoły lub placówki, organu prowadzącego szkołę lub placówkę oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny z wnioskami i opiniami we wszystkich sprawach szkoły lub placówki.

Do kompetencji rady rodziców należy: (1) uchwalanie w porozumieniu z radą pedagogiczną programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły lub placówki; (2) opiniowanie programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia lub wychowania szkoły lub placówki; (3) opiniowanie projektu planu finansowego składanego przez dyrektora szkoły.

Rada rodziców posiada również swojego przedstawiciela w komisji konkursowej w trakcie wyboru dyrektora szkoły.

Czy rada rodziców może gromadzić swoje fundusze?

Rada rodziców może gromadzić fundusze z dobrowolnych składek rodziców oraz innych źródeł w celu wspierania działalności statutowej szkoły lub placówki. Zasady wydatkowania funduszy rady rodziców określa regulamin.

Fundusze rady rodziców mogą być przechowywane na odrębnym rachunku bankowym rady rodziców. Do założenia i likwidacji tego rachunku bankowego oraz dysponowania funduszami na tym rachunku są uprawnione osoby posiadające pisemne upoważnienie udzielone przez radę rodziców.

Kiedy dyrektor musi uzyskać opinię rady rodziców?

1. Prowadzenie eksperymentu pedagogicznego

Dyrektor szkoły lub placówki, na podstawie uchwały rady pedagogicznej i po uzyskaniu opinii rady rodziców, występuje do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, a w przypadku szkoły artystycznej - do ministra właściwego do spraw kultury i ochrony

dziedzictwa narodowego, z wnioskiem o wyrażenie zgody na prowadzenie eksperymentu pedagogicznego w szkole lub placówce, w terminie do dnia 31 marca roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym jest planowane rozpoczęcie tego eksperymentu.

2. Podjęcie działalności w szkole lub placówce przez stowarzyszenie lub inną organizację

W szkole i placówce mogą działać, z wyjątkiem partii i organizacji politycznych, stowarzyszenia i inne organizacje, a w szczególności organizacje harcerskie, których celem statutowym jest działalność wychowawcza albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły lub placówki.

Podjęcie działalności w szkole lub placówce przez stowarzyszenie lub inną organizację, wymaga uzyskania zgody dyrektora szkoły lub placówki, wyrażonej po uprzednim uzgodnieniu warunków tej działalności oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii rady szkoły lub placówki i rady rodziców.

Przepisy te nie dotyczą jednak szkół i placówek publicznych prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub przez osoby fizyczne oraz szkół i placówek niepublicznych.

3. Ustalenie wzoru jednolitego stroju oraz zasad jego noszenia

Wzór jednolitego stroju ustala dyrektor szkoły w uzgodnieniu z radą rodziców i po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i samorządu uczniowskiego.

Dyrektor szkoły, w której wprowadzono obowiązek noszenia przez uczniów jednolitego stroju, może w uzgodnieniu z radą rodziców i po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej określić sytuacje, w których przebywanie ucznia na terenie szkoły nie wymaga noszenia przez niego jednolitego stroju.

4. Wprowadzenie monitoringu

Jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa uczniów i pracowników lub ochrony mienia, dyrektor szkoły lub placówki, w uzgodnieniu z organem prowadzącym szkołę lub placówkę oraz po przeprowadzeniu konsultacji z radą pedagogiczną, radą rodziców i samorządem uczniowskim, może wprowadzić szczególny nadzór nad pomieszczeniami szkoły lub placówki lub terenem wokół szkoły lub placówki w postaci środków technicznych umożliwiających rejestrację obrazu (monitoring).

5. Organizacja zajęć edukacyjnych

Podstawowymi formami działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły są: (1) obowiązkowe zajęcia edukacyjne; (2) dodatkowe zajęcia edukacyjne, do których zalicza się: zajęcia z języka obcego nowożytnego innego niż język obcy nowożytny nauczany w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęcia, dla których nie została ustalona podstawa

programowa, lecz program nauczania tych zajęć został włączony do szkolnego zestawu programów nauczania.

Zajęcia edukacyjne organizuje dyrektor szkoły, za zgodą organu prowadzącego szkołę i po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i rady rodziców.

6. Ustalanie zestawów podręczników oraz materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych

Dyrektor szkoły, na podstawie propozycji zespołów nauczycieli prowadzących nauczanie w klasach I–III szkoły podstawowej oraz zespół nauczycieli prowadzących nauczanie danych zajęć edukacyjnych w klasach IV–VIII szkoły podstawowej i szkole ponadpodstawowej, oraz w przypadku braku porozumienia w zespole nauczycieli w sprawie przedstawienia propozycji podręczników lub materiałów edukacyjnych ustala (1) zestaw podręczników lub materiałów edukacyjnych obowiązujący we wszystkich oddziałach danej klasy przez co najmniej trzy lata szkolne, (2) materiały ćwiczeniowe obowiązujące w poszczególnych oddziałach w danym roku szkolnym - po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i rady rodziców.

7. Dokonywanie oceny pracy nauczyciela

Oceny pracy nauczyciela dokonuje dyrektor szkoły, który przy jej dokonywaniu zasięga opinii rady rodziców, z wyjątkiem szkół i placówek, w których nie tworzy się rad rodziców. Rada rodziców przedstawia pisemną opinię w terminie 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o dokonywanej ocenie pracy nauczyciela. Nieprzedstawienie opinii przez radę rodziców nie wstrzymuje dokonywania oceny pracy.

8. Ustalanie długości przerw międzylekcyjnych oraz organizacji przerwy w sposób umożliwiający uczniom spożycie posiłków na terenie szkoły lub placówki

9. Ustalanie dodatkowych dni wolnych od zajęć dydaktyczno-wychowawczych

Jaka jest różnica między radą rodziców a radą szkoły?

Rada rodziców reprezentuje ogół rodziców, natomiast w skład rady szkoły wchodzi, w równej liczbie: (1) nauczyciele wybrani przez ogół nauczycieli; (2) rodzice wybrani przez ogół rodziców; (3) uczniowie wybrani przez ogół uczniów (z zastrzeżeniem dotyczącym uczniów klas I-IV, nieobowiązkowym uczestnictwie uczniów klas V i VI, a także uwzględniając organizację szkoły lub placówki lub brak możliwości bezpośredniego uczestniczenia w ich działalności reprezentacji rodziców).

Powstanie rady szkoły lub placówki organizuje dyrektor szkoły lub placówki z własnej inicjatywy albo na wniosek rady rodziców, a w przypadku szkół ponadpodstawowych także na wniosek samorządu uczniowskiego.

Rada szkoły lub placówki uczestniczy w rozwiązywaniu spraw wewnętrznych szkoły lub placówki, a także:

- 1) uchwała statut szkoły lub placówki,
- 2) opiniuje projekt planu finansowego szkoły lub placówki,
- 3) może występować do organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą lub placówką z wnioskami o zbadanie i dokonanie oceny działalności szkoły lub placówki, jej dyrektora lub innego nauczyciela zatrudnionego w szkole lub placówce; wnioski te mają dla organu charakter wiążący,
- 4) opiniuje plan pracy szkoły lub placówki, projekty eksperymentów pedagogicznych oraz inne sprawy istotne dla szkoły lub placówki;
- 5) z własnej inicjatywy ocenia sytuację oraz stan szkoły lub placówki i występuje z wnioskami do dyrektora, rady pedagogicznej, organu prowadzącego szkołę lub placówkę oraz do wojewódzkiej rady oświatowej, w szczególności w sprawach organizacji zajęć

W celu wspierania działalności statutowej szkoły lub placówki rada szkoły lub placówki może gromadzić fundusze z dobrowolnych składek oraz innych źródeł. Zasady wydatkowania funduszy rady szkoły lub placówki określa regulamin.

II Prawa do uzyskania informacji

Czy szkoła publiczna może pobierać opłaty za udostępnianie informacji dotyczących mojego dziecka?

Rodzice mają prawo dostępu do wszelkich informacji od instytucji oświatowych, które mogą dotyczyć ich dzieci.

Z tytułu udostępniania rodzicom gromadzonych przez publiczne przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły i placówki informacji w zakresie nauczania, wychowania oraz opieki, dotyczących ich dzieci, nie mogą być pobierane od rodziców opłaty, bez względu na postać i sposób przekazywania tych informacji.

W jaki sposób dowiem się o zakresie opieki zdrowotnej sprawowanej nad moim dzieckiem w szkole?

Rodzice na pierwszym zebraniu rodziców oraz pełnoletni uczniowie na pierwszych zajęciach z wychowawcą w roku szkolnym uzyskują informację o zakresie opieki zdrowotnej oraz o prawie do wyrażenia sprzeciwu złożonego w formie pisemnej do świadczeniodawcy

realizującego opiekę. Informację tę umieszcza się ponadto w miejscu ogólnie dostępnym w szkole.

W jakim terminie należy informować rodziców/opiekunów prawnych dziecka o tym, że dany oddział szkolny nie zostanie utworzony albo planowana jest likwidacja szkoły?

Szkoła publiczna może być zlikwidowana z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący szkołę po zapewnieniu przez ten organ uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu, a także kształcącej w tym samym lub zbliżonym zawodzie. Organ prowadzący jest obowiązany co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji zawiadomić o zamiarze likwidacji szkoły rodziców uczniów bądź pełnoletnich uczniów.

W przypadku likwidacji organ prowadzący szkołę lub placówkę może przenieść kształcenie w określonym zawodzie z tej szkoły lub placówki do innej szkoły tego samego typu lub innej placówki tego samego rodzaju prowadzonej przez ten organ, po zawiadomieniu, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem przeniesienia rodziców uczniów bądź pełnoletnich uczniów.

Oddział międzynarodowy może zostać zlikwidowany z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący po zapewnieniu uczniom możliwości kontynuowania nauki. Organ prowadzący jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji oddziału międzynarodowego, zawiadomić o zamiarze likwidacji rodziców uczniów.

**Skąd mam wiedzieć, w jaki sposób oceniane są osiągnięcia edukacyjne mojego dziecka?
Jak może ono uzyskać wyższą roczną ocenę klasyfikacyjną z danego przedmiotu?**

Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego mają obowiązek poinformować uczniów oraz ich rodziców o:

- 1) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania,
- 2) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów,
- 3) warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych.

Ponadto, przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne informują ucznia i jego rodziców

o przewidywanych dla niego rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych w terminie i formie określonych w statucie szkoły.

Skąd mam wiedzieć, w jaki sposób oceniane jest zachowanie mojego dziecka? Jak może ono uzyskać wyższą roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania?

Wychowawca oddziału na początku każdego roku szkolnego ma obowiązek poinformować uczniów oraz ich rodziców o:

- 1) warunkach i sposobie oraz kryteriach oceniania zachowania,
- 2) warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.

Ponadto, przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej wychowawca oddziału informuje ucznia i jego rodziców o przewidywanej dla niego rocznej ocenie klasyfikacyjnej zachowania w terminie i formie określonych w statucie szkoły.

W jaki sposób może być oceniane moje dziecko w zakresie osiągnięć edukacyjnych? Czy ocena musi być wyrażona stopniem? Czy będę o niej poinformowany jako rodzic?

Uczeń w trakcie nauki w szkole otrzymuje oceny bieżące i klasyfikacyjne. Wśród tych drugich wyróżnia się oceny śródroczne i roczne oraz końcowe. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców.

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych i zachowania ucznia odbywa się w ramach oceniania wewnątrzszkolnego, które ma na celu m. in. dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia. Ocenianie wewnątrzszkolne obejmuje natomiast m. in. ustalanie warunków i sposobu przekazywania rodzicom informacji o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia.

Z powyższego wynika, iż uczniowie nie muszą uzyskiwać ocen w postaci stopni. Tylko roczne i końcowe oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych są ustalane według skali 1-6.

Czy mogę obejrzeć ocenioną pracę mojego dziecka?

Tak. Sprawdzone i ocenione pisemne prace ucznia są udostępniane uczniowi i jego rodzicom. Nie jest to jednak jednoznaczne z możliwością zabrania pracy do domu.

Mam wątpliwości dotyczące przeprowadzenia egzaminu klasyfikacyjnego dla mojego dziecka. Czy mam prawo zapoznania się z dokumentacją tego egzaminu?

Tak. Na wniosek ucznia lub jego rodziców dokumentacja dotycząca egzaminu klasyfikacyjnego, egzaminu poprawkowego, zastrzeżeń do rocznej oceny klasyfikacyjnej jest udostępniana do wglądu uczniowi lub jego rodzicom.

W jakiej sytuacji mogę wnioskować o zwolnienie mojego dziecka z obowiązku przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty?

Dziecko posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawności sprzężone inne niż niepełnosprawności sprzężone, gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym może być zwolnione przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej z obowiązku przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty, na wniosek rodziców pozytywnie zaopiniowany przez dyrektora szkoły.

W szczególnych przypadkach zdrowotnych, uniemożliwiających uczniowi lub słuchaczowi przystąpienie do egzaminu ósmoklasisty, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej, na udokumentowany wniosek dyrektora szkoły, może zwolnić ucznia lub słuchacza z obowiązku przystąpienia do tego egzaminu. Dyrektor szkoły składa wniosek w porozumieniu z rodzicami ucznia lub ze słuchaczem.

Moje dziecko chce dokonać zmiany wyboru języka obcego na egzaminie ósmoklasisty wskazanego w deklaracji. Czy mogę wnioskować o taką zmianę?

Tak. Rodzice ucznia lub słuchacz mogą złożyć dyrektorowi szkoły, nie później niż na trzy miesiące przed terminem egzaminu ósmoklasisty pisemną informację o zmianie języka obcego nowożytnego wskazanego w deklaracji. Ten sam termin obowiązuje w przypadku złożenia rezygnacji z przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty z matematyki w języku danej mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języku regionalnym.

Moje dziecko posiada opinię z poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się. Czy w związku z tym będzie mogło korzystać z dostosowań w czasie egzaminu ósmoklasisty/egzaminu maturalnego/egzaminu zawodowego?

Dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego nauczyciel informuje na piśmie ucznia, słuchacza albo absolwenta, a w przypadku niepełnoletniego ucznia, słuchacza albo absolwenta

- jego rodziców, o wskazanych sposobach dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu do jego potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych.

Uczeń, słuchacz albo absolwent, a w przypadku niepełnoletniego ucznia, słuchacza albo absolwenta - jego rodzice, składają oświadczenie o korzystaniu albo niekorzystaniu ze wskazanych sposobów dostosowania w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania informacji.

W szkole działa e-dziennik. Czy dane do logowania dostanie tylko moje dziecko, czy także ja jako rodzic?

Dyrektor szkoły lub placówki, która korzysta z narzędzia informatycznego, udostępnia uczniowi, a w przypadku ucznia niepełnoletniego - także jego rodzicom, oraz nauczycielowi identyfikator (login) i hasło dostępu, które umożliwiają rozpoczęcie korzystania przez ucznia i nauczyciela z narzędzia informatycznego.

Identyfikator (login) i hasło dostępu, które umożliwiają rozpoczęcie korzystania z narzędzia informatycznego, mogą być używane wyłącznie przez ucznia, a w przypadku ucznia niepełnoletniego - ucznia lub jego rodziców, albo nauczyciela, którym dyrektor szkoły albo placówki je udostępnił.

Dowiedziałem się od rodziców innych uczniów, że szkoła artystyczna, do której uczęszcza moje dziecko, nie posiada już uprawnień szkoły publicznej. Kto i kiedy powinien rodzicom przekazać taką informację?

Organ prowadzący niepubliczną szkołę artystyczną jest obowiązany niezwłocznie poinformować rodziców ucznia lub pełnoletniego ucznia o cofnięciu tej szkole uprawnień publicznej szkoły artystycznej.

Moje dziecko uległo wypadkowi w czasie zorganizowanego wycieczki. Kto jest zobowiązany do przekazania mi informacji w tym zakresie?

Kierownik wycieczki lub upoważniony przez niego wychowawca wycieczki jest zobowiązany powiadomić rodziców uczestnika, który uległ wypadkowi, albo osobę wskazaną przez pełnoletniego uczestnika wycieczki w karcie kwalifikacyjnej o każdym wypadku podczas wycieczki. W przypadku, gdy organizatorem wycieczki jest szkoła, kierownik wycieczki lub upoważniony przez niego wychowawca wycieczki powiadamia także radę rodziców tej szkoły.

Protokół powypadkowy sporządza się w trzech egzemplarzach, po jednym dla rodziców uczestnika, który uległ wypadkowi, albo pełnoletniego uczestnika wypoczynku, który uległ wypadkowi, lub osoby wskazanej przez niego w karcie kwalifikacyjnej, organizatora wypoczynku i kuratora oświaty właściwego ze względu na miejsce lokalizacji wypoczynku.

Jakie informacje powinna przekazywać rodzicom pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania albo higienistka szkolna?

Współpraca pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania albo higienistki szkolnej z rodzicami albo pełnoletnimi uczniami polega na przekazywaniu informacji o stanie zdrowia i rozwoju psychofizycznym ucznia, terminach i zakresie udzielania świadczeń profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami oraz możliwościach i sposobie kontaktowania się z osobami sprawującymi profilaktyczną opiekę zdrowotną nad uczniami.

III Prawa do składania wniosków, zastrzeżeń i odwołań

Czy mogę odwołać się od rozstrzygnięcia komisji rekrutacyjnej?

Tak. W terminie trzech dni od dnia podania do publicznej wiadomości listy kandydatów przyjętych i kandydatów nieprzyjętych, rodzic kandydata lub kandydat pełnoletni może wystąpić do komisji rekrutacyjnej z wnioskiem o sporządzenie uzasadnienia odmowy przyjęcia kandydata do danego publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej, publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, publicznej szkoły, publicznej placówki, na zajęcia w publicznej placówce oświatowo-wychowawczej, na kwalifikacyjny kurs zawodowy lub na kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych.

Uzasadnienie sporządza się w terminie 3 dni od dnia wystąpienia przez rodzica kandydata lub kandydata pełnoletniego z wnioskiem. Uzasadnienie zawiera przyczyny odmowy przyjęcia, w tym najniższą liczbę punktów, która uprawniała do przyjęcia, oraz liczbę punktów, którą kandydat uzyskał w postępowaniu rekrutacyjnym.

Rodzic kandydata lub kandydat pełnoletni może wnieść do dyrektora publicznego przedszkola, publicznej szkoły lub publicznej placówki odwołanie od rozstrzygnięcia komisji rekrutacyjnej, w terminie 3 dni od dnia otrzymania uzasadnienia.

Moje dziecko posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. W jaki sposób mam zapewnić mu organizację zajęć dydaktycznych?

Starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, na wniosek rodziców, zapewnia mu odpowiednią formę kształcenia, uwzględniając rodzaj niepełnosprawności.

Jeżeli jednak orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego zaleca kształcenie dziecka odpowiednio w przedszkolu specjalnym albo w przedszkolu lub szkole podstawowej, ogólnodostępnych lub integracyjnych, odpowiednią formę kształcenia, na wniosek rodziców, zapewnia jednostka samorządu terytorialnego właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, do której zadań własnych należy prowadzenie przedszkoli lub szkół.

Uważam, że moje dziecko ma trudności z uczeniem się. W jaki sposób mogę zapewnić mu profesjonalną pomoc?

Trudności w uczeniu się mieszczą się w zakresie działań pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Pomoc ta udzielana jest w szkole dobrowolnie i nieodpłatnie m. in. na życzenie rodziców. W szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana w trakcie bieżącej pracy z uczniem oraz przez zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów, a także w formie: klas terapeutycznych, zajęć rozwijających uzdolnienia, zajęć rozwijających umiejętności uczenia się, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym, zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej, indywidualizowanej ścieżki kształcenia, warsztatów, porad i konsultacji.

Moje dziecko posiada orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania. Czy może realizować obowiązek nauki przez Internet?

Istnieje taka możliwość. Dyrektor szkoły, na wniosek rodziców ucznia, a w przypadku uczniów pełnoletnich - tych uczniów, i w porozumieniu z organem prowadzącym, umożliwia uczniowi, który posiada orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, realizację zajęć indywidualnego nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w indywidualnym kontakcie z nauczycielem lub nauczycielami, uwzględniając zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie indywidualnego nauczania.

Moje dziecko posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Obecnie przebywa w szpitalu, w którym nie zorganizowano szkoły specjalnej. Czy możliwe jest realizowanie zajęć przez Internet?

Tak. Szkoła, do której uczeń uczęszczał przed przyjęciem do podmiotu leczniczego, w którym nie zorganizowano szkoły specjalnej, na wniosek rodziców ucznia, a w przypadku uczniów pełnoletnich - tych uczniów, oraz w porozumieniu z kierownikiem tego podmiotu i organem prowadzącym tę szkołę, umożliwia uczniowi realizację w podmiocie leczniczym zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Czy moje dziecko może pójść do szkoły rok wcześniej albo rok później?

Tak. Na wniosek rodziców naukę w szkole podstawowej może także rozpocząć dziecko, które w danym roku kalendarzowym kończy 6 lat. Jest również możliwe, aby dyrektor publicznej szkoły podstawowej, w obwodzie której dziecko mieszka, na wniosek rodziców, odroczył rozpoczęcie spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego o jeden rok szkolny. Odroczenie dotyczy roku szkolnego, w którym dziecko ma rozpocząć spełnianie obowiązku szkolnego.

Czy mogę zdecydować o powtarzaniu przez moje dziecko klasy bądź o przejściu do klasy programowo wyższej, kiedy zauważę, że program zajęć edukacyjnych nie jest dostosowany do jego poziomu?

Co do zasady nie, jednakże istnieje możliwość złożenia wniosku w ww. sprawach na I etapie edukacyjnym (tj. w klasach I-III szkoły podstawowej). W wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych poziomem rozwoju i osiągnięć ucznia w danym roku szkolnym lub stanem zdrowia ucznia, rada pedagogiczna może postanowić o powtarzaniu klasy przez ucznia klasy I-III szkoły podstawowej, na wniosek wychowawcy oddziału po zasięgnięciu opinii rodziców ucznia lub na wniosek rodziców ucznia po zasięgnięciu opinii wychowawcy oddziału.

Na wniosek rodziców ucznia i po uzyskaniu zgody wychowawcy oddziału albo na wniosek wychowawcy oddziału i po uzyskaniu zgody rodziców ucznia rada pedagogiczna może postanowić o promowaniu ucznia klasy I i II szkoły podstawowej do klasy programowo wyższej również w ciągu roku szkolnego, jeżeli poziom rozwoju i osiągnięć ucznia rokuje opanowanie w jednym roku szkolnym treści nauczania przewidzianych w programie nauczania dwóch klas.

Czy moje dziecko może realizować indywidualny program lub tok nauki? Czy mogę wnioskować o takie rozwiązanie?

Na wniosek lub za zgodą rodziców albo pełnoletniego ucznia dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, może zezwolić uczniowi na indywidualny program lub tok nauki oraz wyznaczyć nauczyciela - opiekuna.

Na wniosek lub za zgodą rodziców albo pełnoletniego ucznia dyrektor szkoły artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, może zezwolić uczniowi na indywidualny program lub tok nauki realizowany pod opieką nauczyciela przedmiotu głównego tego ucznia.

Odmowa udzielenia zezwolenia każdorazowo następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Czy moje dziecko musi realizować obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązek szkolny lub obowiązek nauki w przedszkolu bądź szkole?

Dyrektor odpowiednio publicznego lub niepublicznego przedszkola, szkoły podstawowej i szkoły ponadpodstawowej, do której dziecko zostało przyjęte, może zezwolić, w drodze decyzji, na spełnianie przez dziecko odpowiednio obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego poza przedszkolem, oddziałem przedszkolnym w szkole podstawowej lub inną formą wychowania przedszkolnego i obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą. Dzieje się to na wniosek rodziców, który musi zawierać:

- 1) opinię publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- 2) oświadczenie rodziców o zapewnieniu dziecku warunków umożliwiających realizację podstawy programowej obowiązującej na danym etapie edukacyjnym,
- 3) zobowiązanie rodziców do przystępowania w każdym roku szkolnym przez dziecko spełniające obowiązek szkolny lub obowiązek nauki do rocznych egzaminów klasyfikacyjnych.

Zezwolenie może zostać wydane przed rozpoczęciem roku szkolnego albo w trakcie roku szkolnego, pod warunkiem jednak, że przedszkole, szkoła podstawowa lub szkoła ponadpodstawowa, do której dziecko zostało przyjęte, znajduje się na terenie województwa, w którym zamieszkuje dziecko.

W jaki sposób mogę zrezygnować ze spełniania przez dziecko obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego poza przedszkolem, oddziałem przedszkolnym w szkole podstawowej lub inną formą wychowania przedszkolnego i obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą?

Cofnięcie zezwolenia następuje na wniosek rodziców, a także w sytuacji, jeżeli uczeń z przyczyn nieusprawiedliwionych nie przystąpił do rocznych egzaminów klasyfikacyjnych albo nie zdał rocznych egzaminów klasyfikacyjnych, jak również w razie wydania zezwolenia z naruszeniem prawa.

Czy mogę przenieść moje dziecko do innej szkoły?

Tak. Dyrektor szkoły lub placówki skreśla ucznia z listy uczniów na pisemny wniosek rodziców lub pełnoletniego ucznia.

Moje dziecko nie mogło przystąpić do jednego z egzaminów maturalnych ze względu na chorobę. Jak ubiegać się o termin dodatkowy?

W szczególnych przypadkach losowych lub zdrowotnych, uniemożliwiających przystąpienie do egzaminu maturalnego z danego przedmiotu lub przedmiotów w części ustnej lub części pisemnej w terminie głównym, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej, na udokumentowany wniosek absolwenta lub rodziców niepełnoletniego absolwenta, może wyrazić zgodę na przystąpienie przez absolwenta do egzaminu maturalnego z tego przedmiotu lub przedmiotów w terminie dodatkowym.

Wniosek ten absolwent lub rodzice niepełnoletniego absolwenta składają do dyrektora szkoły, w której absolwent przystępuje do egzaminu maturalnego, nie później niż w dniu, w którym odbywa się egzamin maturalny z danego przedmiotu. Dyrektor szkoły przekazuje wniosek wraz z załączonymi do niego dokumentami dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej nie później niż następnego dnia po otrzymaniu wniosku.

Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej rozpatruje wniosek w terminie 2 dni od dnia jego otrzymania. Rozstrzygnięcie dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej jest ostateczne.

Otrzymałem informację o unieważnieniu egzaminu ósmoklasisty/egzaminu maturalnego mojemu dziecku. Co mogę zrobić?

Uczeń, słuchacz albo absolwent, a w przypadku niepełnoletniego ucznia, słuchacza albo absolwenta - jego rodzice, w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania informacji

o unieważnieniu egzaminu, mogą wnieść do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, za pośrednictwem dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, zastrzeżenia do rozstrzygnięcia dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

Zastrzeżenia wraz z dokumentacją niezbędną do ich rozpatrzenia, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje, nie później niż następnego dnia roboczego od dnia otrzymania zastrzeżeń, dyrektorowi Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, chyba że dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej uwzględni zastrzeżenia złożone przez ucznia, słuchacza albo absolwenta, a w przypadku niepełnoletniego ucznia, słuchacza albo absolwenta - jego rodziców.

Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej rozpatruje zastrzeżenia w terminie 7 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń wraz z dokumentacją niezbędną do ich rozpatrzenia. Rozstrzygnięcie dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej jest ostateczne i nie służy na nie skarga do sądu administracyjnego.

Jeśli nie było możliwości, by przekazać uczniowi, słuchaczowi albo absolwentowi, a w przypadku niepełnoletniego ucznia, słuchacza albo absolwenta - jego rodzicom pisemnej informację o zamiarze unieważnienia temu uczniowi, słuchaczowi albo absolwentowi odpowiednio egzaminu ósmoklasisty z danego przedmiotu albo egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części pisemnej, wówczas uczeń, słuchacz albo absolwent, a w przypadku niepełnoletniego ucznia, słuchacza albo absolwenta - jego rodzice, mogą wnieść do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, za pośrednictwem dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, zastrzeżenia do rozstrzygnięcia dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania informacji o unieważnieniu bądź zapoznania się z dokumentacją oraz złożenia wyjaśnień.

Uważam, że w trakcie egzaminu ósmoklasisty/egzaminu maturalnego naruszono przepisy dotyczące ich przeprowadzania. Gdzie mogę ten fakt zgłosić?

Uczeń, słuchacz albo absolwent, a w przypadku niepełnoletniego ucznia, słuchacza albo absolwenta - jego rodzice, mogą, w terminie 2 dni roboczych od dnia przeprowadzenia egzaminu ósmoklasisty z danego przedmiotu lub egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części ustnej lub części pisemnej, zgłosić zastrzeżenia wraz z uzasadnieniem do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, jeżeli uznają, że w trakcie egzaminu zostały naruszone przepisy dotyczące jego przeprowadzania.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części ustnej dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej zwraca się do przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego o przedstawienie wyjaśnień dotyczących wniesionego zastrzeżenia.

Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej rozpatruje zastrzeżenia w terminie 7 dni od dnia ich otrzymania i informuje pisemnie ucznia, słuchacza albo absolwenta, a w przypadku niepełnoletniego ucznia, słuchacza albo absolwenta - jego rodziców, o wyniku rozstrzygnięcia.

Uczeń, słuchacz albo absolwent, a w przypadku niepełnoletniego ucznia, słuchacza albo absolwenta - jego rodzice, w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania informacji o wyniku tego rozstrzygnięcia mogą wnieść do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, za pośrednictwem dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, zastrzeżenia do rozstrzygnięcia dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

Zastrzeżenia wraz z dokumentacją niezbędną do ich rozpatrzenia dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje, nie później niż następnego dnia roboczego od dnia otrzymania zastrzeżeń, dyrektorowi Centralnej Komisji Egzaminacyjnej. Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej rozpatruje zastrzeżenia w terminie 7 dni od dnia ich wniesienia. Rozstrzygnięcie dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej jest ostateczne i nie służy na nie skarga do sądu administracyjnego.

Czy mogę zwrócić się o ponowną ocenę pracy egzaminacyjnej mojego dziecka?

Nie. Natomiast uczeń, słuchacz albo absolwent, a w przypadku niepełnoletniego ucznia, słuchacza albo absolwenta - jego rodzice, mogą zwrócić się z wnioskiem o weryfikację sumy punktów egzaminu ósmoklasisty bądź egzaminu maturalnego. Wniosek wraz z uzasadnieniem składa się do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w terminie 2 dni roboczych od dnia dokonania wglądu.

Weryfikacji sumy punktów dokonuje się w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej informuje pisemnie ucznia, słuchacza albo absolwenta, a w przypadku niepełnoletniego ucznia, słuchacza albo absolwenta - jego rodziców, o wyniku weryfikacji sumy punktów, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku.

Jeżeli w wyniku przeprowadzonej weryfikacji suma punktów została podwyższona, dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej ustala nowe wyniki odpowiednio:

1) egzaminu ósmoklasisty oraz anuluje dotychczasowe zaświadczenie i wydaje nowe zaświadczenie,

2) egzaminu maturalnego wydaje świadectwo dojrzałości albo anuluje dotychczasowe świadectwo dojrzałości, aneks do świadectwa dojrzałości lub zaświadczenie i wydaje nowe świadectwo dojrzałości, aneks do świadectwa dojrzałości lub zaświadczenie.

Nie zgadzam się z roczną oceną klasyfikacyjną z zajęć edukacyjnych lub roczną oceną klasyfikacyjną zachowania ustaloną dla mojego dziecka. Co mogę zrobić?

Uczeń lub jego rodzice mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub roczna ocena klasyfikacyjna zachowania zostały ustalone niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalania tych ocen.

Zastrzeżenia te zgłasza się od dnia ustalenia rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych lub rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, nie później jednak niż w terminie 2 dni roboczych od dnia zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych.

Nie zgadzam się z wydanym przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego dla mojego dziecka. Czy mogę się odwołać?

Tak. Opinie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka oraz orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego i indywidualnego nauczania, a także o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych organizowanych zgodnie z przepisami o ochronie zdrowia psychicznego wydają zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym w poradniach specjalistycznych. Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego określa zalecane formy kształcenia specjalnego, z uwzględnieniem rodzaju niepełnosprawności, w tym stopnia niepełnosprawności intelektualnej.

Od orzeczeń, o których mowa powyżej, rodzice dziecka mogą złożyć w terminie 14 dni od dnia otrzymania orzeczenia odwołanie do kuratora oświaty.

Kto może wnioskować o przyznanie mojemu dziecku pomocy materialnej o charakterze socjalnym (stypendium szkolne bądź zasilek szkolny)?

Rodzice mają prawo do pomocy materialnej ze strony władz publicznych, eliminującej wszelkie bariery finansowe, które mogłyby utrudnić dostęp ich dzieci do edukacji.

W sprawach świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym wydaje się decyzje administracyjne. Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym są przyznawane

na wnioski rodziców albo pełnoletniego ucznia o dyrektora szkoły. Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym mogą być również przyznawane z urzędu.

Rodzice ucznia otrzymującego stypendium szkolne są obowiązani niezwłocznie powiadomić organ, który przyznał stypendium, o ustaniu przyczyn, które stanowiły podstawę przyznania stypendium szkolnego.

Co należy zrobić, gdy dziecko dotychczas uczyło się za granicą, a teraz chce, aby uczyło się w Polsce?

W celu kontynuowania nauki po powrocie z zagranicy należy skierować do dyrektora właściwej publicznej szkoły podstawowej, w obwodzie której dziecko mieszka, albo wybranej szkoły ponadpodstawowej, wniosek o przyjęcie do szkoły i przedstawić dokumenty potwierdzające spełnianie przez dziecko za granicą obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki. Kontynuowanie nauki może rozpocząć się z początkiem roku szkolnego lub w trakcie jego trwania.

Nie zgadzam się z zapisami zawartymi w protokole powypadkowym dotyczącym wypadku, w którym uczestniczyło moje dziecko. Do kogo mam zgłosić zastrzeżenia?

Rodzice uczestnika, który uległ wypadkowi, albo pełnoletni uczestnik, który uległ wypadkowi, lub osoba wskazana przez niego w karcie kwalifikacyjnej mogą zgłosić pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole powypadkowym w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania. Zastrzeżenia zgłasza się do kierownika wypoczynku bądź upoważnionego przez niego wychowawcy.

IV Prawa do uzyskania wsparcia od innych podmiotów

Jakich działań wspierających mnie w procesie wychowywania dziecka mogę oczekiwać od państwowego systemu oświaty?

Rodzice mają prawo do pełnego dostępu do formalnego systemu edukacji dla swoich dzieci z uwzględnieniem ich potrzeb, możliwości i osiągnięć. Ponadto, rodzice mają prawo żądać od odpowiedzialnych władz publicznych wysokiej jakości usługi edukacyjnej.

System oświaty zapewnia w szczególności wspomaganie wychowawczej roli rodziny. Poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne, udzielają dzieciom, młodzieży, a także rodzicom bezpłatnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Szkoły oraz placówki oświatowo-wychowawcze realizują program wychowawczo-profilaktyczny, którego treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane są zarówno do uczniów,

jak i do rodziców. Ponadto, w szkole i placówce pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana rodzicom uczniów w formie porad, konsultacji, warsztatów i szkoleń w sposób dobrowolny i nieodpłatny.

W *Konwencji o Prawach Dziecka*, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, wskazano, iż w celu zagwarantowania i popierania praw zawartych w Konwencji Państwa - Strony będą okazywały odpowiednią pomoc rodzicom oraz opiekunom prawnym w wykonywaniu przez nich obowiązków związanych z wychowaniem dzieci oraz zapewnią rozwój instytucji, zakładów i usług w zakresie opieki nad dziećmi.

Czy szkoła zapewnia każdemu dziecku dowóz?

Obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dziecka – ucznia klas I-IV, jeżeli droga do szkoły przekracza 3 km oraz ucznia klas V-VIII, jeśli droga do szkoły przekracza 4 km. Alternatywnym rozwiązaniem jest zwrot kosztów przejazdu dziecka środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice.

Co zrobić, jeśli w publicznym przedszkolu w mojej gminie nie ma już wolnych miejsc w postępowaniu rekrutacyjnym?

Jeżeli liczba dzieci przewyższy liczbę miejsc w tym przedszkolu, tym oddziale przedszkolnym lub tej innej formie wychowania przedszkolnego, wójt (burmistrz, prezydent miasta) jest obowiązany pisemnie, nie później niż przed rozpoczęciem postępowania uzupełniającego, wskazać rodzicom inne publiczne przedszkole, oddział przedszkolny w publicznej szkole podstawowej albo publiczną inną formę wychowania przedszkolnego, albo niepubliczne przedszkole które mogą przyjąć dziecko. Czas pracy wskazanego przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) innego publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej, publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, niepublicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w niepublicznej szkole podstawowej albo niepublicznej innej formy wychowania przedszkolnego powinien być zbliżony do czasu pracy odpowiednio przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego, o przyjęcie do których ubiegali się rodzice dziecka.

Czy szkoła może odmówić przyjęcia dziecka do świetlicy?

Szkoła podstawowa oraz szkoła prowadząca kształcenie specjalne, na wniosek rodziców jest obowiązana zapewnić zajęcia świetlicowe dla uczniów, którzy pozostają w szkole

dłużej ze względu na czas pracy rodziców. Tym samym szkoła nie może odmówić przyjęcia dziecka do świetlicy.

Ponadto, zgodnie z *Konwencją o Prawach Dziecka*, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, Państwo Polskie zobowiązane zostało do podejmowania wszelkich właściwych kroków dla zapewnienia dzieciom pracujących rodziców prawa do korzystania z usług instytucji i zakładów w zakresie opieki nad dziećmi, do których są one uprawnione.

Moje dziecko spełnia obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą. Jakiego wsparcia mogę oczekiwać od szkoły?

Uczeń spełniający obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą, a także rodzic takiego ucznia, może korzystać ze wsparcia szkoły, obejmującego:

- 1) prawo uczestniczenia w szkole w zajęciach: z języka obcego nowożytnego innego niż język obcy nowożytny nauczany w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych, w zajęciach, dla których nie została ustalona podstawa programowa, lecz program nauczania tych zajęć został włączony do szkolnego zestawu programów nauczania, w zajęciach rewalidacyjnych dla uczniów z niepełnosprawnością, zajęciach prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w zajęciach rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów, w szczególności w celu kształtowania ich aktywności i kreatywności oraz w zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego,
- 2) zapewnienie dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych oraz pomocy dydaktycznych służących realizacji podstawy programowej znajdujących się w zasobach szkoły - w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły,
- 3) udział w konsultacjach umożliwiających przygotowanie do rocznych egzaminów klasyfikacyjnych.

Jesteśmy obcokrajowcami. Chciałabym, aby moje dziecko zachowało tożsamość narodową. Na jakie działania szkoły mogę liczyć w tym zakresie?

Rodzice mają prawo do wychowywania swoich dzieci w duchu tolerancji i zrozumienia dla innych, bez dyskryminacji wynikającej z koloru skóry, rasy, narodowości, wyznania, płci oraz pozycji ekonomicznej.

Szkoła i placówka publiczna są zobowiązane do umożliwienia uczniom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej, a w szczególności nauki języka oraz własnej historii i kultury.

Na wniosek rodziców nauka języka, własnej historii może być prowadzona w osobnych grupach, oddziałach lub szkołach; w grupach, oddziałach lub szkołach - z dodatkową nauką języka oraz własnej historii i kultury albo w międzyszkolnych zespołach nauczania.

Ponadto, w szkole może być zatrudniony asystent międzykulturowy. Asystent międzykulturowy udziela uczniom niebędącym obywatelami RP pomocy w kontaktach ze środowiskiem szkolnym, a także współdziała z ich rodzicami oraz ze szkołą.

Czy istnieje możliwość uzyskania bezpłatnych obiadów w stołówce szkolnej dla mojego dziecka ze względu na trudną sytuację materialną?

Tak. Organ prowadzący szkołę może zwolnić rodziców albo pełnoletniego ucznia z całości lub części opłat w przypadku szczególnie trudnej sytuacji materialnej rodziny bądź w szczególnie uzasadnionych przypadkach losowych.

Organ prowadzący szkołę może upoważnić do udzielania zwolnień dyrektora szkoły, w której zorganizowano stołówkę.

Jakiego wsparcia w planowaniu i organizowaniu opieki zdrowotnej dla mojego dziecka mogę oczekiwać od pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania albo higienistki szkolnej?

Współpraca pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania albo higienistki szkolnej z rodzicami albo pełnoletnimi uczniami polega na informowaniu i wspieraniu rodziców lub pełnoletnich uczniów w organizacji korzystania ze świadczeń profilaktycznej opieki zdrowotnej oraz opieki stomatologicznej nad uczniami, w tym profilaktycznych badań lekarskich, badań przesiewowych, przeglądów stomatologicznych oraz szczepień ochronnych; realizacji zaleceń lekarza podstawowej opieki zdrowotnej oraz lekarza dentysty; uczestniczeniu w zebraniach z rodzicami albo zebraniach rady rodziców, w celu omówienia zagadnień z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia uczniów.

V Udzielanie zgód

Moje dziecko nie zostało sklasyfikowane z danego przedmiotu. Kiedy odbędzie się egzamin klasyfikacyjny? Kto decyduje o jego terminie?

Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się nie później niż w dniu poprzedzającym dzień zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych. Termin egzaminu klasyfikacyjnego uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły.

Moje dziecko z usprawiedliwionych przyczyn nie przystąpiło do sprawdzianu wiadomości i umiejętności. Kiedy będzie mogło do niego przystąpić? Kto decyduje o jego terminie?

Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do sprawdzianu w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły w uzgodnieniu z uczniem i jego rodzicami.

Czy mogę wypisać dziecko z zajęć religii?

Tak. Publiczne przedszkola i szkoły podstawowe organizują naukę religii na życzenie rodziców, publiczne szkoły ponadpodstawowe na życzenie bądź rodziców, bądź samych uczniów; po osiągnięciu pełnoletności o pobieraniu nauki religii decydują uczniowie. W związku z powyższym udział w lekcjach religii nie jest obowiązkowy.

Rodzice mają prawo domagania się od formalnego systemu edukacji tego, aby ich dzieci osiągnęły wiedzę duchową i kulturową. Mają oni także prawo do zapewnienia dzieciom wychowania i nauczania moralnego i religijnego zgodnie ze swoimi przekonaniem.

Jakie świadczenia zdrowotne przewidziane dla mojego dziecka jako ucznia wymagają zgody rodzica?

Opieka stomatologiczna w zakresie przewidzianym przepisami Ustawy z dnia 12 kwietnia 2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami wymaga pisemnej zgody rodziców albo pełnoletnich uczniów, wyrażonej po uzyskaniu informacji o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta. Zgodę wyraża się przed udzieleniem świadczenia zdrowotnego.

Sprawowanie opieki nad uczniami przewlekle chorymi lub z niepełnosprawnościami wymaga pisemnej zgody rodziców albo pełnoletnich uczniów. Zgodę wyraża się przed objęciem ucznia opieką.

Czy mogę wypisać dziecko z zajęć wychowania do życia w rodzinie?

Tak. Udział ucznia w zajęciach z wychowania do życia w rodzinie jest dobrowolny, przy czym rezygnacja z uczęszczania wymaga złożenia przez rodzica pisemnej rezygnacji do dyrektora szkoły

Czy moja zgoda na ujawnienie danych mojego dziecka dotyczących jego potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądowych jest ważna z punktu widzenia prawa?

Tak. Co do zasady nauczyciele są obowiązani do zachowania ww. informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą w poufności. Jednak w przypadku ucznia niepełnoletniego jego rodzic może wyrazić zgodę na ujawnienie określonych informacji, która zdejmuje z nauczycieli obowiązek zachowania wskazanych w zgodzie informacji w poufności.

Czy w procesie rekrutacji do szkoły sportowej potrzebna jest zgoda rodzica?

Tak. Do klasy I publicznej szkoły podstawowej sportowej, publicznej szkoły podstawowej mistrzostwa sportowego, oddziału sportowego w publicznej szkole podstawowej ogólnodostępnej lub oddziału mistrzostwa sportowego w publicznej szkole podstawowej ogólnodostępnej lub do klasy wyższej niż I w tych szkołach, w przypadku gdy szkolenie w danym sporcie rozpoczyna się w tej klasie, przyjmuje się kandydatów, którzy posiadają pisemną zgodę rodzica.

Jakie inne sytuacje z życia szkolnego wymagają zgody rodzica?

Udział dziecka w wycieczce szkolnej wymaga zgody rodzica, podobnie jak samodzielny powrót dziecka z tej wycieczki.

VI Prawo do wychowywania dzieci w zgodzie ze swoimi przekonaniami

Czy mogę korzystać ze szkolnictwa prywatnego w czasie trwania całej edukacji mojego dziecka?

Rodzice mają wolność wyboru dla swoich dzieci szkół innych niż publiczne. Obywatele i instytucje mają prawo zakładania szkół podstawowych, ponadpodstawowych i wyższych oraz zakładów wychowawczych. Warunki zakładania i działalności szkół niepublicznych oraz udziału władz publicznych w ich finansowaniu, a także zasady nadzoru pedagogicznego nad szkołami i zakładami wychowawczymi, określa ustawa.

Każdy ma prawo do nauki i dostępu do kształcenia zawodowego i ustawicznego - prawo to obejmuje możliwość korzystania z bezpłatnej nauki obowiązkowej w placówkach publicznych. Wolność tworzenia placówek edukacyjnych z właściwym poszanowaniem zasad

demokratycznych i prawo rodziców do zapewnienia wychowania i nauczania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi, filozoficznymi i pedagogicznymi są szanowane, zgodnie z ustawami krajowymi regulującymi korzystanie z tej wolności i tego prawa.

Jakie dokumenty zapewniają mi prawo do wychowywania mojego dziecka zgodnie z moimi przekonaniami?

Europejska Karta Praw i Obowiązków Rodziców wskazuje, iż rodzice mają prawo do uznania ich prymatu jako „pierwszych nauczycieli” swoich dzieci. W ich gestii leży wybór takiej drogi edukacji dla swoich dzieci, która jest najbliższa ich przekonaniom i wartościom uznawanym za najważniejsze dla rozwoju ich dzieci.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej natomiast podkreśla, że rodzice mają prawo do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami. Wychowanie to powinno uwzględniać stopień dojrzałości dziecka, a także wolność jego sumienia i wyznania oraz jego przekonania. Natomiast ograniczenie lub pozbawienie praw rodzicielskich może nastąpić tylko w przypadkach określonych w ustawie i tylko na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu.

W *Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka* zaznaczono, iż rodzice mają prawo pierwszeństwa w wyborze rodzaju nauczania, którym objęte będą ich dzieci.

Konwencja o Prawach Dziecka wskazuje, że Państwa - Strony będą szanowały odpowiedzialność, prawo i obowiązek rodziców lub, w odpowiednich przypadkach, członków dalszej rodziny lub środowiska, zgodnie z miejscowymi obyczajami, opiekunów prawnych lub innych osób prawnie odpowiedzialnych za dziecko, do zapewniania mu, w sposób odpowiadający rozwojowi jego zdolności, możliwości ukierunkowania go i udzielenia mu rad przy korzystaniu przez nie z praw przyznanych mu w niniejszej konwencji. Ponadto, Państwa - Strony będą respektowały prawa i obowiązki rodziców lub, w odpowiednich przypadkach, opiekunów prawnych odnośnie do ukierunkowania dziecka w korzystaniu z jego prawa w sposób zgodny z rozwijającymi się zdolnościami dziecka.

Obowiązki rodziców

I Obowiązek udzielenia informacji

Dyrektor przedszkola oczekuje podania danych mojego dziecka dotyczących stanu zdrowia, stosowanej diety i rozwoju psychofizycznego dziecka. Czy muszę udostępnić mu te informacje?

W celu zapewnienia dziecku podczas pobytu w publicznym przedszkolu, oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej, publicznej innej formie wychowania przedszkolnego, publicznej szkole i publicznej placówce odpowiedniej opieki, odżywiania oraz metod opiekuńczo-wychowawczych rodzic dziecka przekazuje dyrektorowi przedszkola, szkoły lub placówki dane o stanie zdrowia, stosowanej diecie i rozwoju psychofizycznym dziecka. Co ważne jednak, rodzic zobowiązany jest przekazać tylko te dane, które sam uzna za istotne.

Zgodnie z *Europejską Kartą Praw i Obowiązków Rodziców*, rodzice mają obowiązek przekazywania wszelkich informacji szkołom, do których uczęszczają ich dzieci, w tym informacji dotyczących możliwości osiągnięcia wspólnych, (tj. domu i szkoły) celów edukacyjnych.

Podmiot przyjmujący moje dziecko na staż uczniowski wypowiedział umowę o staż. Kogo należy o tym fakcie poinformować?

O fakcie wypowiedzenia umowy o staż uczniowski oraz przyczynie jej wypowiedzenia należy niezwłocznie zawiadomić dyrektora szkoły. Podmiotem zobowiązanym do przekazania takiej informacji jest zarówno podmiot przyjmujący na staż uczniowski, jak również uczeń albo rodzice – w przypadku ucznia niepełnoletniego.

Chciałbym, żeby moje dziecko uczestniczyło w zorganizowanym wycieczce. Czy muszę uzupełnić wszystkie dane, których wymaga organizator na karcie kwalifikacyjnej?

Organizator wycieczki zakłada dla każdego uczestnika wycieczki kartę kwalifikacyjną, która zawiera informacje dotyczące wycieczki (formę wycieczki, termin wycieczki, adres wycieczki, miejsce lokalizacji wycieczki lub trasę wycieczki,

w tym nazwę kraju w przypadku wycieczki organizowanej za granicą) oraz informacje dotyczące uczestnika wycieczki (imię i nazwisko uczestnika oraz imiona i nazwiska jego rodziców, rok urodzenia, adres zamieszkania, a w przypadku gdy uczestnik jest niepełnoletni - adres zamieszkania jego rodziców lub adres ich pobytu, jeżeli jest inny niż adres zamieszkania, numer telefonu rodziców lub osoby wskazanej przez pełnoletniego uczestnika, informację o specjalnych potrzebach edukacyjnych uczestnika, w szczególności o potrzebach wynikających z niepełnosprawności, niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym, istotne dane o stanie zdrowia, rozwoju psychofizycznym i stosowanej diecie uczestnika oraz jego numer PESEL w celu potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej).

Rodzice uczestnika albo pełnoletni uczestnik wycieczki mają obowiązek podać wszystkie dane dotyczące uczestnika wycieczki, a następnie przekazać ją organizatorowi wycieczki.

Otrzymałem wezwanie do poinformowania prezydenta miasta o tym, w jakiej formie moje dziecko realizuje obowiązek nauki. Czy muszę udzielić takiej informacji?

Tak. Informowanie, na żądanie wójta/burmistrza gminy bądź prezydenta miasta, na terenie którego dziecko mieszka, o formie spełniania obowiązku nauki przez dziecko i zmianach w tym zakresie należy do obowiązków rodziców.

Moje dziecko realizuje obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego/obowiązek szkolny lub nauki za granicą. Czy muszę ten fakt zgłaszać. Jeśli tak, to komu?

Tak. Rodzice dziecka są zobowiązani do informowania, w terminie do dnia 30 września każdego roku, dyrektora szkoły podstawowej, w obwodzie której dziecko mieszka, o realizacji tego obowiązku.

Higienistka szkolna prosi o podanie wzrostu i wagi mojego dziecka. Czy muszę jej udzielić takiej informacji?

Tak. Uczniowie klas IV-VIII szkół podstawowych, szkół ponadpodstawowych i szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie klas IV-VIII szkoły podstawowej i liceum ogólnokształcącego, albo rodzice niepełnoletnich uczniów przekazują szkole raz w ciągu roku szkolnego dane obejmujące masę ciała i wzrost ucznia. Dane przekazuje się w postaci elektronicznej, chyba że szkoła określi inny sposób ich przekazywania.

II Obowiązek złożenia deklaracji bądź wniosku

Jakie są moje obowiązki w związku z przystąpieniem mojego dziecka do egzaminu ósmoklasisty?

Rodzice ucznia, który w danym roku szkolnym przystępuje do egzaminu ósmoklasisty zobowiązani są do złożenia dyrektorowi szkoły, nie później niż do dnia 30 września roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany egzamin ósmoklasisty, pisemnej deklaracji (1) wskazującej język obcy nowożytny, z którego uczeń lub słuchacz przystąpi do egzaminu ósmoklasisty, jak również (2) informującej o zamiarze przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty z matematyki w języku danej mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języku regionalnym.

Czy moje dziecko automatycznie zostanie przyjęte do publicznego przedszkola bądź publicznej szkoły?

Nie. Dzieci, młodzież oraz osoby pełnoletnie przyjmuje się odpowiednio do publicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, publicznych innych form wychowania przedszkolnego i publicznych placówek, do klas I szkół wszystkich typów oraz klas wstępnych po przeprowadzeniu postępowania rekrutacyjnego. Postępowanie rekrutacyjne jest prowadzone na wniosek rodzica kandydata lub na wniosek kandydata pełnoletniego.

Rodzice dziecka podlegającego obowiązkowi rocznego przygotowania przedszkolnego są obowiązani do dopełnienia czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego. Natomiast do klasy I publicznej szkoły podstawowej, której ustalono obwód, przyjmuje się dzieci zamieszkałe w tym obwodzie na podstawie zgłoszenia rodziców.

Moje dziecko zostało przyjęte do publicznego przedszkola. Chcę, aby uczęszczało do niego w kolejnych latach. Czy muszę podjąć w tym celu jakieś działania?

Tak. Rodzice dzieci przyjętych do danego publicznego przedszkola, danego oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej lub danej publicznej innej formy wychowania przedszkolnego corocznie składają na kolejny rok szkolny deklarację o kontynuowaniu wychowania przedszkolnego w tym przedszkolu, tym oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej lub tej innej formie wychowania

przedszkolnego, w terminie 7 dni poprzedzających termin rozpoczęcia postępowania rekrutacyjnego.

III Obowiązki związane z edukacją dziecka

Dyrektor przedszkola/szkoły wydał zezwolenie na realizację rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego/obowiązku szkolnego poza przedszkolem/szkołą. Kto odpowiada za zapewnienie dziecku odpowiednich warunków do nauki?

Rodzice, występując z wnioskiem do dyrektora przedszkola/szkoły o zezwolenie na realizację rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego/obowiązku szkolnego poza przedszkolem/szkołą, składają oświadczenie o zapewnieniu dziecku warunków umożliwiających realizację podstawy programowej obowiązującej na danym etapie edukacyjnym. Tym samym obowiązek ten ciąży na rodzicach.

Moje dziecko realizuje obowiązek szkolny poza szkołą i nie przystąpiło do jednego z egzaminów klasyfikacyjnych. Czy nauczyciel przedmiotu, do egzaminu z którego nie przystąpiło dziecko, powinien być pociągnięty do odpowiedzialności?

W przypadku realizacji obowiązku szkolnego przez dziecko poza szkołą, to rodzice zobowiązani są do tego, aby ich dziecko przystępowało w każdym roku szkolnym do rocznych egzaminów klasyfikacyjnych.

Moje dziecko ostatnio często nie chodziło do szkoły. Dyrektor poinformował mnie, że jeśli sytuacja nie ulegnie zmianie, zgłosi sprawę do sądu rodzinnego. Czy mam się czego obawiać?

Na rodzicach ciąży obowiązek zapewnienia regularnego uczęszczania dziecka na zajęcia, jak również obowiązek zapewnienia dziecku warunków umożliwiających przygotowywanie się do zajęć. Zgodnie z *Europejską Kartą Praw i Obowiązków Rodziców*, rodzice mają obowiązek wychowywać swoje dzieci w sposób odpowiedzialny i nie zaniedbywać ich, jak również winni oni dokonać świadomego wyboru drogi edukacyjnej, jaką ich dzieci powinny zmierzać.

Niespełnianie obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki podlega egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Jest ono zagrożone karą grzywny nakładanej wobec rodziców. Grzywna ta może być nakładana wielokrotnie.

Czy muszę angażować się w życie szkoły?

Zapisy *Europejskiej Karty Praw i Obowiązków Rodziców* wskazują, iż rodzice mają obowiązek osobiście włączać się w życie szkół ich dzieci i stanowić istotną część społeczności lokalnej, jak również winni oni tworzyć demokratyczne, reprezentatywne organizacje na wszystkich poziomach, które będą reprezentowały rodziców i ich interesy. Wskazany dokument nakłada także na rodziców obowiązek zaangażowania się jako partnerzy w nauczaniu ich dzieci w szkole.

Jestem po rozwodzie i nie chcę kontaktować się z ojcem/matką moich dzieci. Czy szkoła może ode mnie tego oczekiwać?

Tak. Rodzice mają obowiązek poznać siebie nawzajem, współpracować ze sobą i doskonalić swoje umiejętności „pierwszych nauczycieli” i partnerów w kontakcie: szkołą-dom. Zgodnie z *Konwencją o prawach dziecka* oboje rodzice ponoszą wspólną odpowiedzialność za wychowanie i rozwój dziecka. Jak najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka ma być przedmiotem ich największej troski.

IV Obowiązki związane z wychowywaniem dziecka i opieką nad nim

Sąd rodzinny ustalił terminy moich kontaktów z dziećmi. Czy muszę je realizować?

Rodzice i dzieci są obowiązani do wzajemnego szacunku i wspierania się. Niezależnie od władzy rodzicielskiej rodzice oraz ich dziecko mają prawo i obowiązek utrzymywania ze sobą kontaktów. Ponadto, rodzice mają obowiązek poświęcać swój czas i uwagę zarówno swoim dzieciom, jak i ich szkołom, tak aby wzmocnić ich wysiłki skierowane na osiągnięcie określonych celów nauczania.

Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy wskazuje, iż oboje małżonkowie obowiązani są, każdy według swych sił oraz swych możliwości zarobkowych i majątkowych, przyczyniać się do zaspokajania potrzeb rodziny, którą przez swój związek założyli. Zadośćuczynienie temu obowiązkowi może polegać także, w całości lub w części, na osobistych staraniach o wychowanie dzieci i na pracy we wspólnym gospodarstwie domowym. Ponadto sąd opiekuńczy, orzekając w sprawie kontaktów z dzieckiem, może zobowiązać rodziców do określonego postępowania, w szczególności skierować ich do placówek lub specjalistów zajmujących się terapią rodzinną, poradnictwem lub świadczących rodzinie inną stosowną pomoc z jednoczesnym wskazaniem sposobu kontroli wykonania wydanych zarządzeń.

Sąd rodzinny zasądził na rzecz moich małoletnich dzieci alimenty. Nie posiadam odpowiednich środków, by je płacić. Czy mogę zwrócić się do sądu z wnioskiem o zwolnienie mnie z tego obowiązku?

Rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania.

Zgodnie z *Konwencją o prawach dziecka*, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, rodzice (rodzic) lub inne osoby odpowiedzialne za dziecko ponoszą główną odpowiedzialność za zabezpieczenie, w ramach swych możliwości, także finansowych, warunków życia niezbędnych do rozwoju dziecka. Państwa-Strony podejmą wszelkie właściwe kroki dla zapewnienia łożenia na utrzymanie dziecka ze strony rodziców lub innych osób ponoszących odpowiedzialność finansową za dziecko, zarówno na terenie Państwa-Strony, jak i za granicą.

Moje dziecko posiada swój majątek. Czy mogę korzystać z niego w celu zabezpieczenia jego warunków życia?

Rodzice obowiązani są sprawować z należytą starannością zarząd majątkiem dziecka pozostającego pod ich władzą rodzicielską.

Po ustaniu zarządu rodzice obowiązani są oddać dziecku lub jego przedstawicielowi ustawowemu zarządzany przez nich majątek dziecka. Na żądanie dziecka lub jego przedstawiciela ustawowego, zgłoszone przed upływem roku od ustania zarządu, rodzice obowiązani są złożyć rachunek z zarządu. Żądanie to nie może jednak dotyczyć dochodów z majątku pobranych w czasie wykonywania władzy rodzicielskiej.

Jaki jest zakres władzy rodzicielskiej?

Władza rodzicielska obejmuje w szczególności obowiązek i prawo rodziców do wykonywania pieczy nad osobą i majątkiem dziecka oraz do wychowania dziecka, z poszanowaniem jego godności i praw.

Jeżeli władza rodzicielska przysługuje obojgu rodzicom, każde z nich jest obowiązane i uprawnione do jej wykonywania.

Zgodnie z *Kodeksem rodzinnym i opiekuńczym* w wyroku orzekającym rozwód sąd rozstrzyga o władzy rodzicielskiej nad wspólnym małoletnim dzieckiem obojga małżonków i kontaktach rodziców z dzieckiem oraz orzeka, w jakiej wysokości każdy z małżonków jest obowiązany do ponoszenia kosztów utrzymania i wychowania dziecka. Sąd uwzględnia

pisemne porozumienie małżonków o sposobie wykonywania władzy rodzicielskiej i utrzymywaniu kontaktów z dzieckiem po rozwodzie, jeżeli jest ono zgodne z dobrem dziecka. Rodzeństwo powinno wychowywać się wspólnie, chyba że dobro dziecka wymaga innego rozstrzygnięcia.

W braku porozumienia sąd, uwzględniając prawo dziecka do wychowania przez oboje rodziców, rozstrzyga o sposobie wspólnego wykonywania władzy rodzicielskiej i utrzymywaniu kontaktów z dzieckiem po rozwodzie. Sąd może powierzyć wykonywanie władzy rodzicielskiej jednemu z rodziców, ograniczając władzę rodzicielską drugiego do określonych obowiązków i uprawnień w stosunku do osoby dziecka, jeżeli dobro dziecka za tym przemawia.

Mam prawo do wychowywania własnego dziecka zgodnie z moimi przekonaniami. Czy istnieje jakieś ograniczenie w tym zakresie?

Zgodnie z *Europejską Kartą Praw i Obowiązków Rodziców*, rodzice mają obowiązek wychowywać swoje dzieci w duchu odpowiedzialności za siebie i za cały ludzki świat, jak również w poszanowaniu i akceptowaniu innych ludzi i ich przekonań.

Moje dziecko zostało wezwane jako świadek w postępowaniu dyscyplinarnym nauczyciela. Czy mogę towarzyszyć mu w czasie przesłuchania?

W postępowaniu wyjaśniającym świadka, który w chwili przesłuchania nie ukończył 18. roku życia, można przesłuchać, jeżeli jego zeznania mogą mieć istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.

Przy przesłuchaniu ww. świadka powinien być obecny rodzic, opiekun prawny lub osoba (podmiot) sprawująca pieczę zastępczą. Rodzic, opiekun prawny lub osoba (podmiot) sprawująca pieczę zastępczą w szczególnie uzasadnionych przypadkach może zrezygnować z obecności w przesłuchaniu.

Źródła:

Akty prawa międzynarodowego:

Europejska Karta Praw i Obowiązków Rodziców

Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.

Europejska Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej

Powszechna Deklaracja Praw Człowieka uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 10 grudnia 1948 r.

Akty prawa krajowego:

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe

Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Ustawa z dnia 12 kwietnia 2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie organizacji roku szkolnego

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach